

Stichting Dja Jaarverslag 2017

Inleiding

De stichting Dja is in 1994 opgericht met als doel projecten op het vlak van natuur en milieu in Kameroen te ondersteunen. Vanaf 1998 is deze doelstelling verbreed naar de ondersteuning van onderwijs in Kameroen. Sindsdien ondersteunt de stichting twee basisscholen, in de dorpjes Sasse en Soppo, vlakbij Buea. Het gaat om katholieke scholen, die elk rond de 200 leerlingen hebben. De meeste leerlingen komen uit arme tot zeer arme gezinnen (in de regio hebben veel mensen geen baan, of alleen seizoenswerk als theeplukker). Projecten van de stichting Dja richten zich in algemene zin op verbetering van de infrastructuur (gebouwen, lesmateriaal), op toegang tot het onderwijs (beurzen, schoolgeld) en op specifieke aandacht voor natuur en milieu in het onderwijspakket.

De scholen vallen onder het bisdom Soppo. Vanuit het bisdom worden initiatieven om in woonkernen scholen te starten ondersteund door (mede-) financiering van de bouw en het betalen van de salarissen van de leraren (ongeveer 30€ per maand). Onderhoud wordt echter maar mondjesmaat gefinancierd, er is alleen geld voor de meest dringende zaken.

Zonder bemoeienis van buitenaf, bijvoorbeeld via de stichting Dja, wordt het onderwijs gegeven in krotten, waarin door tocht en regen het schaarse meubilair wegrot en lesmateriaal vergaat. Iedere school heeft een oudervereniging (Parent-Teacher-Association, PTA), maar de ouders investeren zelf niet, enerzijds omdat ze er te arm voor zijn, maar anderzijds ook omdat investeringen onder deze omstandigheden ook snel verloren gaan.

Een investering van de stichting Dja kan in zo'n situatie de vicieuze cirkel doorbreken. Door de bouw van een nieuw schoolgebouw voor Sasse was er geen risico meer op wateroverlast en rottend meubilair; de PTA heeft vervolgens geïnvesteerd in nieuwe schoolmeubels.

Activiteiten/ resultaten 2017

Het jaar begon voor de stichting met een bezoek aan Kameroen, met een van onze trouwe sponsors. Het werkbezoek was bedoeld om persoonlijk poolshoogte te nemen van de situatie die is ontstaan met de 'ghost town campaign', het burgerprotest van de Engelstaligen tegen de dominant Franstalige regering. Het Engelstalige deel van Kameroen (de provincies North-West en South-West) voelt zich achtergesteld bij het Franstalige deel van het land, dat dominant is en in toenemende mate invloed krijgt in het Engelstalige deel.

De acties hielden onder meer in dat geen onderwijs mocht worden gegeven. Sinds november 2016 lagen de schooltjes in Sasse en Soppo stil. Deze situatie heeft in 2017 tot maart geduurd, waarna uiteindelijk is besloten dat het schooljaar gewoon over moest, voor iedereen..

In 2016 is dus wel schoolgeld voor het jaar 2016-2017 betaald, maar zonder veel resultaat helaas. In de periode na maart leek de situatie wat te stabiliseren, en het schooljaar 2017-2018 is haperend gestart. Om die reden hebben we besloten gewoon het schoolgeld te betalen, zoals voorzien.

Het jaar 2017 was ook het jaar van het overlijden van de katechist 'Pa' John Tako, een van de oudgedienden in het lerarenkorps en sinds een jaar met pensioen. Na zijn pensionering is het echter snel slechter met hem gegaan en moest hij diverse keren worden opgenomen in Mount Mary's Hospital in Buea. De stichting Dja heeft financieel bijgedragen aan zijn behandeling, en uiteindelijk ook aan de kosten voor zijn begrafenis.

Kosten werkbezoek

In het werkbezoek is indringend gesproken met de leraren, en met de vertegenwoordiger van het bisdom. Aangegeven is dat de stichting Dja niet langer infrastructurele projecten (vervangingen, reparaties, nieuwbouw), noch aanschaf van schoolmaterialen zal financieren als niet tenminste een deel daarvan (40%) door het bisdom (de financieel beheerder van de schooltjes) wordt meebetaald. We hebben specifiek de bibliotheken van de schooltjes bekeken en geconstateerd dat de boeken veelvuldig worden gebruikt, maar dat de centrale opslag onder zeer slechte omstandigheden gebeurt, waardoor de kwaliteit van de boeken achteruitholt.

De leraren erkennen het probleem, maar kunnen zelf weinig doen. Ze zijn volledig afhankelijk van het bisdom. Ze beklagen zich ook over de verdere verhoging van het schoolgeld, waardoor het aantal leerlingen terugloopt (en dat effect komt boven op de crisis, waardoor toch al minder leerlingen naar school komen). De netto teruglopende inkomsten voor de schooltjes betekent dat het bisdom ook weinig appetijt heeft om te investeren, bijvoorbeeld in een onderhoudsfonds, of in beter schoolmateriaal. Om die reden heeft de stichting moeten besluiten om vooralsnog alle investeringen op te schorten.

Tijdens het werkbezoek zijn door de stichting bijzondere kosten gemaakt voor vervoer, lokale telefoon en een feestelijke avond voor de leraren, ter afsluiting van de gesprekken.

Schoolgeld

In 2011 is de stichting Dja begonnen met het betalen van schoolgeld voor 10 kinderen, die normaal gesproken niet naar school zouden zijn gegaan omdat het schoolgeld niet door de ouders kan worden betaald. In het schooljaar 2017-2018 gaat het om 17 kinderen in totaal, 7 kinderen in Soppo, 5 in Sasse en 5 op verschillende middelbare scholen.

Net als in vorige jaren moet worden geconstateerd dat er verloop is; soms worden kinderen toch van school gehaald, meestal om te verhuizen naar een andere streek. Ten opzichte van het vorige schooljaar zijn er drie kinderen minder in het programma. Gelet op de onzekere situatie in de Engelstalige provincies, in combinatie met de vrijwel ontbrekende eigen wil van het bisdom om te investeren hebben we in overleg met onze coördinator besloten vooralsnog geen nieuwe kinderen toe te laten in het programma.

In 2015 is op voorstel van de coördinator een beleidslijn afgesproken waarbij voor het vervolgonderwijs de stichting Dja maximaal 60% van het schoolgeld betaalt; zo ontstaat een incentive voor ouders om kritisch te kijken naar de schoolkeuze. Het kan niet zo zijn dat een dure school wordt gekozen omdat Dja betaalt; als een dure school wordt gekozen betalen de ouders daar zelf aan mee. Over het algemeen geldt wel dat duurdere scholen ook beter zijn..

Schoolprijzen

Het schooljaar 2016-2017 is niet afgesloten met schoolprijzen, het was een te rommelig jaar, waarin de meeste leerlingen maandenlang niet naar school zijn geweest.

'Dash'

Het salaris van de leraren is uiterst bescheiden, en ongeveer de helft van de salarissen in het (door de overheid betaalde) openbare onderwijs. Desalniettemin zijn de leraren trots op hun werk en zetten ze zich in voor goede resultaten. De laatste jaren scoren de leerlingen van Sasse en Soppo bij de eindtoetsen op, of boven, het landelijk gemiddelde.

Als blijk van waardering voor hun inzet ontvingen de leraren van de stichting Dja voor Pasen en Kerst een kleine bonus, dit jaar extra welkom omdat het bisdom salaris inhield vanwege de crisis..

Ook is een bijdrage gegeven aan een oud-leraar (Kevin Suh, 50.000 CFA = 76,33 €)

Peter Droog Association

In 2017 heeft een aantal oud-misdienaars van wijlen Piet Droog het initiatief tot een stichting genomen, de Peter Droog Association, met het doel om goede werken te doen in de parochies rond Soppo. Daarvoor werven ze fondsen, maar het meeste komt uit eigen zak/ is eigen tijd. Het gaat om bescheiden zaken als voedselpakketten, kleine reparaties aan huizen van invaliden etc. Omdat de stichting Dja ondermeer geld ontvangt van Serviam, dat graag ziet dat het werk van Piet Droog wordt voortgezet, hebben we besloten een startbijdrage te geven. Zodra de Peter Droog Association een begroting indient, kunnen we verdere ondersteuning bezien.

Verslaglegging/ bewijzen

Van elk project ontvangt de stichting Dja verantwoording (zie hieronder); we kiezen er uit praktisch oogpunt voor die niet allemaal op de website te plaatsen, maar alles is op verzoek in te zien. Wel plaatsen we enkele foto's van uitgevoerde projecten op de website.

Coördinatie in Kameroen

De stichting Dja heeft in Kameroen een betrouwbare contactpersoon, Samuel Ndivé, die verantwoordelijk is voor de identificatie van projecten en de controle van de uitvoering. Samuel Ndivé overlegt met de lerarenteams van de basisscholen van Sasse en Soppo, met de hoofden van de scholen en met uitvoerders van projecten, zoals de directie van de Limbé Botanical Garden.

Ndivé stuurt de stichting projectvoorstellen, die door het bestuur worden beoordeeld. Projecten die in principe steun verdienen worden dan door Ndivé gebudgetteerd. Het geld wordt door de stichting overgemaakt via Western Union Money Transfer (WUMT), door Ndivé opgehaald en ingezet voor de projecten. Na afloop van de projecten ontvangt de stichting zowel de financiële afrekening alsook bewijs van de uitgevoerde projecten. Dat kan gaan om afschriften van de leerprestaties van leerlingen, om kopieën van facturen en om beeldmateriaal (foto's, video's).

Ndivé ontvangt van de stichting voor zijn werk een maandelijkse onkostenvergoeding.

De onkostenvergoeding is in 2017 hoger dan gemiddeld voor de jaren ervoor. Dit heeft de volgende redenen: extra vergoeding ziektekosten partner en aanschaf van een smartphone, waardoor de belkosten met Kameroen (die nooit door het bestuur zijn gedeclareerd, maar jaarlijks zo'n 60 € bedroegen) vrijwel zijn verdwenen ivm gebruik Whatsapp.

Bestuur

Het bestuur van de stichting Dja bestond in 2017 uit drie personen:

- Liza van der Zon, algemeen bestuurslid
- Bernadette de Koning, secretaris/ penningmeester
- Arthur Eijs, voorzitter

Verder heeft Margit Eijs (2001) aangegeven als trainee te willen meedenken in de verdere ontwikkeling van de stichting.